

ABONEMENT

Pour un an D. 2
Edition spéciale 500 Ptrs.

ADRESSE

“İdjtihad,,Constantinople

Téléph. St. 865
XXV ème ANNÉE
1 Février 1930

İCTİHAT

Türkçe ve Fransızca
İLMÎ, EDEBÎ, İKTİSADÎ
No: 290

ABONEMAN:

Seneliği [24 Nüsha] Türkiye için 21/2, hariç için 2
D. Âlâ kâğıdı 5 Liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihat Evi

Tarihi Te'sisi:
1904 — Genève
Yirmi beşinci sene
1 Şubat 1930

Gustave Le Bon

Mühim yeni bir eser hazırladı. Sene başı münasebetile büyük üstaddan aldığımız bir mektupda :

Bases scientifiques d'une philosophie de l'Histoire Yani Bir tarih felsefesinin ilmi esasları,, ismile bir eseri itmam et-

Dr. GUSTAVE LE BON

miş olduğunu, bir kaç ay sonra alacağımızı bildirmektedir. Dr. G. Le Bon 1841 de doğmuş olduğundan bu gün 88 yaşında olduğu halde fikri fa'aliyetinde gençliği asla solmamaktadır. Bir zekâyayı feyyaz aldı ve üstadın hayat ve asarını tahlil eden küçük kitabımızı okuyun.

Şehname

TÜRKCE MANZUM TERCÜMESİ

Şehname dünyanın en muazzam şairidir. Büyük milletlerin meşhur şairleri uzun seneler çalışarak dillerine bunu tercüme etmişlerdir. Almanların hâkim şa'iri Rückert şehnameyi manzum olarak Almancaya tercüme ve bu eser için fikri hayatının yarısını sarf etmiştir. İngilizceye J. Atkinson 1832 de şehnameyi hulasa ve nesr olarak, E. Warner 1905 de manzum tercümesini kısmen yapmış A. Rogers 1907 de en büyük kısmını İngilizceye nakl ve itmam etmiştir.

W. Jans Firdevsi hakkında: "Hö- mere rekabet eden bir şahsiyettir ve

Sehnamesi şarkın bilgisinin ve dehasının en şanlı âbidesidir,, demektedir.

ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA ince yazılı 3 büyük sahifesini Firdevsi ye tahsis etmiştir.

Fransız Jules Mohl 1831 den 1868 e kadar yani 37 sene çalışarak Sehnameyi tamamen fransızcaya nakletmiştir. Jules Mohl un tercümesinin iki basılışı vardır. Biri büyük kıtada ve aslı nefis bir ta'lik yazıyla karşında bulnuan lüks tabıdır; diğeri küçük kıtadadır. Şu bir kaç kelime Sehmanenin cihanşumul ehemmiyeti hakkında bir fikir vermeye kâfidir.

Sehnamenin türkcemizde manzum ve tam bir tercümesinin bulunduğunu, fazıl dostlarından Tahir Nadi efendi söylediği vakit inanmadım ve nihayet kendisile Süleymaniyye kütüphanesi umumisine gittik, kitabı ziyaret ettik. Kitab Damad İbrahim Paşa kütüphanesi kısmındadır; mükerrer 983 numrudur ve üzerinde şu şerh vardır: "Düsturi ekrem ve müşüri müfehhem sahibülhayrat velhasanat sadrı azam sabık Damat Mahmud Paşa merhumun vakfidir.,"

4 sütün üzerine yazılmıştır.

Şehnamenin bu türkçeye tercümesini o devirde zihni tevettürün şiddeti ve devam kudreti hakkında bir fikir vermesi itibarile çok mühim görmekdeyim. Bununla ileride sureti mahsusada meşgul olacağım ve okuyucularına neticelerimi söyleyeceğim.

C. A.

ORMANDA YANGIN

Ufukda bir Allahın gazapları görüyor
Karanlığın bağırmı şimşekler hançerliyor..
Bir alev fışkırıyor göklere yangını var?

Ağaçlarda haşyetli, çığlıklı solumalar,
Kuşlarda çırpınışlar.. Kurtlarda ulumalar.
Kıyamet mi, tufan mı, isyan mı, akımı var?

Bu korkunç uğultu ne? dağların yanıışında..
Bu şaşkın ızdırap ne? Köyün uyanışında..
Günah şeyler mi sezdin ormanda yoksa Allah?

Bilmemki cematatda hak yoldam saparlar mı?
Onlar da bizim gibi bizlere taparlar mı?
Bilmem ki yakandamı yakıldamı günah?

Ateşdeki bu hırsın aşk olacak sebebi!..
Erkek diye kudurmuş azgın bir kadın gibi
Ormanla boğuşarak hıncını aldı yangın!
Nihayet bir dereye düştü bayıldı yangın!